

Interesse in gebarentaal bij studenten

“Leren” in Nederlandse Gebarentaal

J Rosenau 3485926
05 November 2019
Informatica jaar 4
NHL Stenden Hogeschool
B. F. M. van Hensbergen onderzoek docent

Voorwoord

Voor u ligt het verslag ‘Interesse in gebarentaal bij studenten’. Het onderzoek middels een enquête naar de interesse in gebarentaal (zie begrippenlijst) is uitgevoerd bij verschillende studenten van het NHL Stenden. Dit onderzoek is geschreven in het kader van mijn vierdejaars minor aan de opleiding Informatica aan de NHL Stenden Hogeschool. September 2019 tot en met November 2019 ben ik bezig geweest met het onderzoek en het schrijven van het verslag.

Door middel van kwantitatief en kwalitatief onderzoek heb ik mijn onderzoeksvraag kunnen beantwoorden.

Bij dezen wil ik graag mijn begeleider bedanken voor de fijne begeleiding en zijn ondersteuning tijdens dit traject. Ook wil ik alle respondenten bedanken die mee hebben gewerkt aan dit onderzoek met name de enquête. Zonder hun medewerking had ik dit onderzoek nooit kunnen voltooien.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Joyce Rosenau

Leeuwarden, 5 November 2019

Samenvatting

In verhouding tot het aantal slechthorenden en dove mensen in Nederland, zijn er weinig horende mensen die Nederlandse gebarentaal beheersen. Dit vormt een dagelijks probleem voor mensen die afhankelijk zijn van gebarentaal en/of spraakafzien. Zonder de Nederlandse gebarentaal te gebruiken wordt het zo goed als onmogelijk om goed met anderen te kunnen communiceren.

Voor mensen met een gehoorbeperking is het een beperking in het dagelijkse leven om met horende te communiceren. Een oplossing hiervoor zou kunnen zijn dat meer mensen een basis van gebarentaal leren. Om op een kleinere doelgroep te focussen is er gekozen om te onderzoeken of studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd zijn in het leren van gebarentaal en wat de waarde van gebarentaal is voor de doelgroep. Dit is gedaan door een kwantitatief onderzoek, namelijk een enquête, uit te voeren. De resultaten van dit onderzoek zijn verwerkt tot een conclusie.

De enquête bestaat uit 15 vragen waaronder stellingen, meerkeuze-, gesloten-, en open vragen. De uitkomst hiervan is dat het grote gedeelte van de groep, 71 procent, aangeeft interesse te hebben in het leren van een nieuwe taal. Van het totaal zijn er minder dan de helft, 45 procent, geïnteresseerd in het leren van gebarentaal. Als voornaamste reden van interesse wordt gegeven dat zij voordeel inzien van het kunnen communiceren met een specifieke groep. Op de vraag wat studenten ervan vinden dat er niet bij elke persconferentie een doventolk kan zijn geeft 80 procent van de studenten aan het vervelend te vinden voor de mensen met een gehoorbeperking.

De conclusie die uit het onderzoek kan worden getrokken is dat iets minder dan de helft van de studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd is in het leren van gebarentaal.

De andere vraag, wat de waarde is van gebarentaal voor studenten, kan door de enquête ook beantwoord worden. Het onderzoek concludeert namelijk dat studenten van het NHL Stenden wel de waarde voor mensen met een gehoorbeperking inzien maar voor het grotendeel zelf die waarde er niet aan hechten.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	4
Begrippen- en afkortingenlijst	5
Inleiding	6
Aanleiding	6
Gebarentaal.....	6
Doel van het onderzoek	6
Probleemstelling.....	6
Hoofd- en deelvragen	6
Afbakening onderzoek	7
Leeswijzer	7
1. Theoretisch kader	8
1.1. Wat is gebarentaal?	8
1.2. Wat is de waarde van Nederlandse gebarentaal in Nederland voor slechthorende?	8
1.3. Hoe zit dat voor horende mensen?	8
1.4. Voordeel voor mensen met een gehoorbeperking?	9
1.5. Voordeel voor mensen zonder een gehoorbeperking?	9
2. Methode	10
2.1. Onderzoeksopzet.....	10
2.2. Enquête	10
3. De opzet van de enquête.....	11
4. De uitkomst van de enquête	13
5. De conclusie van de enquête	15
5.1. Korte conclusies	15
5.2. Antwoord op de vraag “Zijn studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd in gebarentaal?”	15
5.3. Antwoord op de vraag “Wat is de waarde van Nederlandse gebarentaal bij studenten van het NHL Stenden?”	15
6. Discussie	16
6.1. Evaluatie	16
6.2. Methodologische verantwoording	17
7. Bibliografie	18
Bijlagen:	19

Begrippen- en afkortingenlijst.

NGT Afkorting voor Nederlandse gebarentaal

Spraakafzien Spraakafzien is het aflezen van klanken van iemands mond gecombineerd met non-verbale informatie zoals mimiek en lichaamstaal. 'Liplezen' is een bekendere, maar incorrecte benaming voor spraakafzien.

Stom Geen mogelijkheid hebben om te spreken

Gebarentaal Gebarentaal is een visuele taal die in tegenstelling tot een spraaktaal, met handen en uitdrukkingen zich vertaalt.

Slechthorend Slechthorend is een benaming voor iemand die alleen nog enkele geluiden of trillingen kan waarnemen in plaats van geluid.

Vroegdoven De term vroegdoven verwijst naar mensen die in een vroege periode van hun leven doof zijn geworden nog voordat zij een gesproken taal konden ontwikkelen.

Inleiding

Aanleiding

Op 18 maart 2019 vindt een schietincident plaats in een tram in Utrecht. Tijdens de gebeurtenis werd er nieuws verspreid via de televisie en is er aangeraden aan mensen in de omgeving van de binnenstad van Utrecht om binnen te blijven. Tijdens een persconferentie gehouden door Mark Rutte werd meer duidelijkheid over de situatie gegeven en opnieuw dezelfde waarschuwing gegeven om binnen te blijven.

Echter was er zowel op televisie als bij de persconferentie geen doventolk aanwezig. Wel was er ondertiteling aanwezig maar niet voor elke dove was dit genoeg. Er zijn in Nederland 1,5 miljoen mensen met een gehoorbeperking die baat hebben bij deze ondertitelingen. Echter voor tienduizenden mensen is gebarentaal hun moedertaal en het probleem van geen doventolk bleek uit meerdere artikelen die na deze aanslag zijn gepubliceerd. (Eco, 2019), (Soffer, 2019). Hierdoor is het belang van gebarentaal voor doven meer in het nieuws gekomen. Dankzij deze gebeurtenis is de vraag naar voor gekomen of er belang is van horende mensen om gebarentaal te leren.

Gebarentaal

In Nederland zijn er zo'n 1,5 miljoen mensen met een gehoorbeperking omwille slechthorende (zie begrippenlijst) of doof. Omstreeks 475.000 mensen ondervinden hinder in het dagelijkse leven van hun gehoorverlies. Dove mensen zijn afhankelijk van gebarentaal of spraakafzien (zie begrippenlijst). Hierbij wordt er geschat dat 40 procent van de gesproken woorden ook daadwerkelijk afgelezen kunnen worden. Voor deze mensen is het lastig om Nederlands te lezen en begrijpen omdat gesproken taal gebaseerd is op klanken wat niet voorkomt in gebarentaal. (Dovenschap, 2019)

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om erachter te komen of studenten geïnteresseerd zijn in het leren van Nederlandse gebarentaal, door de resultaten van een onderzoek middels kwantitatief en kwalitatief onderzoek onder de doelgroep. Hiernaast moet er een antwoord komen op de vraag wat de waarde is van gebarentaal voor studenten.

Probleemstelling

Het probleem is dat in verhouding tot het aantal slechthorenden en dove mensen in Nederland, er weinig horende mensen de Nederlandse gebarentaal beheersen. Dit vormt een dagelijks probleem voor mensen die afhankelijk zijn van gebarentaal en/of spraakafzien. Zonder de Nederlandse gebarentaal te gebruiken wordt het zo goed als onmogelijk om goed met anderen te kunnen communiceren.

Hoofd- en deelvragen

De hoofdvraag die bij dit onderzoek gesteld wordt is; Wat is het huidige interessegehalte van de Nederlandse gebarentaal bij studenten van het NHL Stenden?

De deelvragen die bij dit onderzoek gesteld worden zijn;

- Wat zou het voordeel zijn van de kennis van Nederlandse gebarentaal bij studenten?
- Wat is de waarde van Nederlandse gebarentaal bij studenten?
- Zijn studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd in Nederlandse gebarentaal?

Afbakening onderzoek

De focus van dit onderzoek ligt op de interesse van studenten op het gebied van Nederlandse gebarentaal. Met overige factoren zoals andere gebarentalen wordt geen rekening gehouden. De uitkomsten van dit onderzoek zijn maatschappelijk relevant omdat de Nederlandse gebarentaal de moedertaal is van duizenden mensen in Nederland en op basis van de uitslag van het onderzoek een conclusie over de maatschappelijke relevantie kan worden gemaakt.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt het onderwerp geïntroduceerd en relevante literatuur over waarden en voordelen besproken.

Het hoofdstuk 2 methode geeft een overzicht van de onderzoeksopzet en de specifieke opzet van de vragen van de enquête.

In hoofdstuk 3 wordt de opzet van de enquête besproken.

In Hoofdstuk 4 wordt de uitkomst van de enquête besproken.

Hoofdstuk 5 beoogt antwoord te geven op de deelvragen.

Het hoofdstuk 6 is de discussie besproken waaronder evaluatie en methodologische verantwoording.

1. Theoretisch kader

1.1. Wat is gebarentaal?

Gebarentaal is een visuele taal die voornamelijk wordt gebruikt door dove mensen. Bij gebarentaal staan de handen, het gezicht en de ogen centraal in plaats van de stem en gehoor. Gebarentaal is geen universele taal en kent ook verschil tussen regio's. Elk land heeft zijn eigen gebarentaal en nog diverse dialecten hiervan. Bijvoorbeeld in Nederland heb je Nederlandse gebarentaal maar in Groningen worden verschillende Nederlandse woorden anders gebaard. (Koolhof, 2019)

In 1880 was er een congres van het dovenonderwijs in Europa. Hierbij werd het gebruik van gebarentaal afgeraden in zowel opvoeding als scholing. Vanaf dat punt was het gebruiken van gebarentaal verboden en werd het niet meer in onderwijs geschoold. Taalkundig onderzoek toonde echter aan dat het aan dezelfde kenmerken voldoet als gesproken taal. Beide zijn natuurlijke talen met eigen gebarenschat en grammatica. Eind jaren 90 hebben alle doveninstituten in Nederland de keuze gemaakt te gaan voor een tweetalig onderwijs namelijk een gelijkstelling van Nederlands en Nederlandse gebarentaal. (Jansen, 2012)

1.2. Wat is de waarde van Nederlandse gebarentaal in Nederland voor slechthorende?

Uit onderzoek blijkt dat vroegdoven (zie begrippenlijst) vaker last hebben van depressieve klachten dan de algemene bevolking. Taal en communicatie lijken essentiële hulpbronnen voor gezondheid: ondanks de inzet van een professionele tolk NGT (zie begrippenlijst) lijken sommige gebarende vroegdoven niet dezelfde toegang te kunnen krijgen tot medische informatie en de gezondheidszorg als horende volwassenen. Dit betreft communicatie met horende artsen en ziekenhuispersoneel.

Hiernaast ondervinden doven vaker sociale isolatie. Deze sociale isolatie kan voor doven voortkomen uit het gevoel gestigmatiseerd te worden. Dit wordt geacht te komen door communicatieproblemen, een lage eigenwaarde en verminderde acceptatie. (Peia Prawiro-Atmodjo, 2016)

Voor mensen met een gehoorbeperking die afhankelijk zijn van gebarentaal is hun moedertaal, NGT, belangrijk. Dit omdat dit hun communicatiemiddel is voor alles. In onderzoeken blijkt ook dat de meeste van deze mensen alleen het leesniveau van Nederlands hebben van een 10-jarige. Dit komt doordat geschreven spreektaal gebaseerd is op klanken die te horen zijn bij het uitspreken. Echter is het voor sommige mensen onmogelijk om deze klanken te horen dus nog lastiger om te zetten naar schrijftaal. (Koenen, 2014) Dit concludeert dat de Nederlandse gebarentaal een hoge waarde heeft voor mensen met een gehoorbeperking.

1.3. Hoe zit dat voor horende mensen?

Nederlandse gebarentaal behoort onder 1 van de 3 talen die in Nederland wordt gebruikt, naast Fries en Nederlands. Echter is Nederlandse gebarentaal op dit moment geen officieel erkende taal. Hier wordt wel veel gepleit om de taal ook meer bekend te laten worden voor horende.

Veel mensen gaan er ook vanuit dat gebarentaal internationaal is wat zou betekenen dat er 1 gebarentaal in de hele wereld is. (Schermer, 2012) De uitspraak dat gebarentaal internationaal zou zijn laat zien hoeveel mensen echt weten wat gebarentaal is. Sommige mensen weten zelfs niet dat gebarentaal het communicatiemiddel is van mensen met een gehoorbeperking.

Onderzoek naar de waarde van gebarentaal bij horende mensen is nog niet erg bekend en kan door middel van deze literatuuranalyse nog geen antwoord gegeven worden. Echter zal dit onderwerp verder beantwoord worden in Hoofdstuk 4.3.

1.4. Voordeel voor mensen met een gehoorbeperking?

Als meer mensen in Nederland, inclusief horende mensen gebarentaal zouden leren zou dit een voordeel hebben voor mensen met een gehoorbeperking. Dagelijks hebben mensen met een gehoorbeperking problemen om met horende mensen te communiceren. Als een groter deel van de bevolking een basis van gebarentaal zou leren zou dit een voordeel kunnen bieden voor dove en slechthorende mensen.

In het leven staan veel dingen centraal rond communicatie zoals dagelijkse dingen als boodschappen doen, werken met andere mensen en sociale contacten. Bij de kleinste dingen als een brood bestellen bij de bakker is dit al een andere opgave voor mensen met een gehoorbeperking dan voor mensen die horend zijn.

1.5. Voordeel voor mensen zonder een gehoorbeperking?

“Dat gebarentaal voor veel meer mensen van belang kan zijn”. (Crashborn, 2019) Dit is een uitspraak van Onno Crashborn, hoogleraar Nederlandse gebarentaal. Meneer Crashborn denkt dat het voordelen zou kunnen hebben voor horende mensen om gebarentaal te leren. Hij ziet dit vooral voor zich bij kinderen omdat het voor kinderen op jonge leeftijd het makkelijkst is om een taal te leren. (Eva, 2019) Hij denkt dat die kinderen hier later in hun leven plezier van kunnen hebben maar met gebarentaal ook beter met hun opa's en oma's, die wellicht gehoorbeschadiging hebben, kunnen communiceren.

Ook is er door gebarentaal een mogelijkheid om met baby's en peuters te communiceren. Deze kinderen beheersen namelijk nog geen spreektaal maar maken wel al snel gebruik van gebaren zoals armen omhoog strekken om opgetild te worden. Hiernaast is het aangetoond dat kinderen die als baby of peuter hebben geleerd om met gebaren te communiceren, later een grote voorsprong krijgen op het gebied van taalverwerving. Er zijn zelfs cursussen beschikbaar voor ouders en hun kinderen met kinderen vanaf 7 maanden oud. De mogelijkheid om al vroeg te kunnen communiceren met een kind geeft meer mogelijkheden om het kind ook te kunnen begrijpen. (Michelotti, 2009)

Naast met kinderen en mensen met een gehoorbeperking praten is er ook een mogelijkheid om met verstandelijk gehandicapte of stomme mensen (zie begrippenlijst) te praten. Deze mensen hebben een grotere opgave om te communiceren met mensen die wel kunnen praten. In de zorg wordt dit ook gebruikt maar niet als officiële “gebarentaal”. Hier worden gebaren gebruikt om dingen aan te geven zoals eten of drinken. De gebarensystemen die in de zorg voor verstandelijk gehandicapten gebruikt worden, bestaat uit zo'n 50 tot 500 woorden. (Onbekend, 2001)

2. Methode

2.1. Onderzoeksopzet

Als eerst wordt er een literatuuranalyse uitgevoerd over gebarentaal met name wat de waarde is van gebarentaal voor doven en horende. Ook wordt hierbij onderzocht wat het voordeel zou zijn als meer horende mensen gebarentaal zouden kunnen. Dit onderzoek zal de deelvraag “Wat zou het voordeel zijn van de kennis van Nederlandse Gebarentaal bij studenten?” beantwoorden. De literatuuranalyse is te vinden in hoofdstuk 1.

Hiernaast zal een kwantitatief onderzoek gehouden worden door middel van een enquête. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een representatieve steekproef door eenmalig een enquête af te nemen bij 30 willekeurige studenten van het NHL Stenden in Leeuwarden. De resultaten hiervan zullen worden geanalyseerd en op basis hiervan zal een antwoord worden geconcludeerd. Door middel van de enquête zal een uitspraak kunnen worden gedaan over alle studenten van het NHL Stenden.

Door middel van zowel de literatuuranalyse en de gegeven antwoorden op de enquête zal een conclusie worden gevormd waarop antwoord gegeven kan worden op de deelvragen, “Wat is de waarde van Nederlandse gebarentaal bij studenten?” en “Zijn studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd in Nederlandse gebarentaal?”, en op de hoofdvraag “Wat is het huidige interessegehalte van de Nederlandse Gebarentaal bij studenten van het NHL Stenden?”.

2.2. Enquête

De enquête zal plaatsvinden in Leeuwarden op het NHL Stenden. De enquête zal worden uitgevoerd op 14 oktober en zal eindigen op 21 oktober. De enquête wordt verstuurd naar willekeurige studenten van het NHL Stenden. De hoeveelheid studenten van NHL Stenden wordt geschat op 20.000. (NHL Stenden Leeuwarden, 2019) Bij de enquête wordt rekening gehouden met een foutenmarge van 1 procent en wordt het betrouwbaarheidsniveau op 95 procent geschat. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat bijna alle kandidaten van het onderzoek betrouwbare en bruikbare antwoorden zullen geven. Om voor een doelgroep van 20.000 studenten een uitspraak te kunnen doen komt de steekproefgrootte neer op 20 kandidaten. Als responspercentage wordt geschat een hoogte van 50 procent vanwege de drukte en de vele enquêtes die studenten opgestuurd krijgen. Dit komt erop neer dat de enquête verstuurd zal worden naar 40 willekeurige studenten.

Na de resultaten te hebben verkregen zal de data verwerkt worden door my.survio.com grafieken en cirkeldiagrammen te laten maken. De overige vragen die open vragen zijn zullen handmatig verwerkt worden om te kijken naar welke van de drie opties het antwoord het meest neigt. Zoals is het antwoord meer “ja”, “nee” of “weet ik niet”.

3. De opzet van de enquête

De vraag “Zijn studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd in Nederlandse gebarentaal?” zal worden beantwoord door middel van een enquête die naar een willekeurige groep studenten wordt gestuurd. Er is gekozen om op 14 oktober de enquête te versturen en de link open te laten voor 2 weken. Na deze twee weken is er een uitkomst van 30 ingevulde enquêtes gekomen.

De enquête begint met 2 algemene vragen die ter inventarisatie dienen van de betrokken kandidaten. Er wordt gevraagd welke opleiding op welke school de kandidaat zich bevindt. De school is ter relevantie vanwege dat de enquête is voor de NHL Stenden Hogeschool fusie.

3. Zou je hieronder kunnen uitleggen wat gebarentaal volgens jou betekent.

Deze deelvraag is als open vraag gesteld. Ter validatie van de antwoorden is het belangrijk dat de kandidaat op de hoogte is van gebaren taal.

4. Stelling: Gebarentaal is een universele taal

Vervolgens wordt een stelling gegeven waarin gevraagd wordt of de stelling waar of niet waar is. Deze vraag wordt gesteld om een idee te krijgen hoeveel de kandidaat weet over gebarentaal.

5. Stelling: Gebarentaal is alleen voor dove mensen

Het doel van deze vraag is om te achterhalen of de kandidaten weten dat gebarentaal ook voor slechthorende en zelfs door horende gebruikt kan worden als communicatiemiddel.

6. Welke gebaren ken jij?

Deze open vraag wordt gesteld om een idee te krijgen of er kandidaten zijn die al wat kennis hebben van NGT omdat dit ook interesse aantoont.

7. Ken je andere mensen die gebarentaal kunnen en zo ja, wat is de reden hiervan?

De opties van deze meerkeuzevraag zijn “Diegene is slechthorend”, “Diegene is doof”, “Diegene is stom”, “Diegene heeft familie die doof/stom en/of slechthorend is”, “Nee ik ken niemand” of een mogelijkheid om een eigen antwoord in te vullen.

8. Ben je momenteel bezig om een taal te leren?

De opties van deze meerkeuzevraag zijn “Ja, namelijk Duits”, “Ja, namelijk Frans”, “Ja, namelijk Spaans”, “Ja, namelijk Gebarentaal”, “Ja, namelijk:” en “Momenteel niet”. Door het antwoord op deze vraag te krijgen kan er een idee gekregen worden van de interesse in talen.

9. Welke talen beheers je momenteel (zo goed als) vloeiend?

De keuzes van deze meerkeuzevraag zijn; “Nederlands”, “Engels”, “Duits”, “Frans”, “Spaans” of anders.

10. Kun je vertellen waarom je het wel of niet interessant vindt om talen te leren? Als je het niet interessant vindt kun je vraag 11 overslaan.

Deze open vraag wordt gesteld om meer te weten te komen over de interesse in talen.

11. Lijkt het je ook interessant om gebarentaal te leren? Kun je uitleggen waarom?

Deze vraag wordt gesteld om meer te weten te komen over de specifieke interesse in gebarentaal en de reden hiervoor.

12. Wat vind je ervan dat er niet bij elke belangrijke persconferentie een doventolk aanwezig is?

Bij deze vraag is een video toegevoegd van een evenement in Utrecht waar sprake was van een aanslag. Zowel op televisie als bij de persconferentie was geen doventolk aanwezig. Het antwoord op deze vraag zal aanduiden of de kandidaat het belang van gebarentaal voor doven en slechthorende in ziet. Door de antwoorden van deze vraag en vraag 11 te verzamelen zal antwoord kunnen worden gegeven op de vraag of studenten waarde hechten aan de Nederlandse gebarentaal.

13. Denk je dat het in het algemeen bevorderend voor de communicatie zou zijn als meer mensen (inclusief horende en sprekende) gebarentaal zouden kunnen?

Het doel van deze open vraag is om te kijken naar hoe groot de kandidaat het belang van gebarentaal ziet.

14. Vind je dat er meer mogelijkheden voor de educatie van gebarentaal moet worden gegeven op welke manier zou jij dit voor ogen zien? Zo niet kan je de laatste vraag overslaan.

Het antwoord op deze open vraag zal duidelijkheid geven over hoe de kandidaat kijkt naar de mogelijkheid om meer educatie te krijgen.

15. Wanneer vind je dat deze educatie gegeven zou moeten worden?

De mogelijke opties van deze meerkeuzevraag zijn; “Peuterschool”, “Basisschool”, “Middelbare school”, “MBO”, “HBO”, “Universitair” of een open antwoord. Door antwoord op deze vraag te krijgen kan er gekeken worden naar wat de kandidaat als beste optie(s) ziet om educatie over gebarentaal te krijgen. Bij deze vraag is het mogelijk om meerdere antwoorden te kiezen.

4. De uitkomst van de enquête

De enquête is gesloten na 31 antwoorden te hebben verzameld binnen 2 weken. Dit betekent dat er een responspercentage was van 77,5 procent, hoger dan verwacht.

De meeste ingevulde enquêtes werden teruggestuurd op de 1^e dag dat de enquête werd verstuurd. Kenmerken van de onderzochte groep is dat zij allemaal Nederlandstalig zijn en studenten op het NHL Stenden. Alle uitkomsten van de enquête zijn te vinden in het hoofdstuk Bijlagen.

Vraag 1, op welke school de student studeert, wordt in de meerderheid, 51.6 procent, beantwoord met NHL Stenden. De overige 48.4 procent stemt voor NHL.

Op vraag 2, welke opleiding de student studeert, geeft de student antwoord met zijn of haar studie zoals “HBO-ICT”, “Biologie en medisch laboratorium onderzoek” en “Communicatie”.

Op vraag 3 “Zou je hieronder kunnen uitleggen wat gebarentaal volgens jou betekent.” geven kandidaten hun betekenis van gebarentaal aan. Antwoorden zoals; “Een taal voor doven en slechthorende die bestaat uit gebaren met de handen” en “Communiceren met handen en gezichtsuitdrukkingen”. Bijlage 1 toont de officiële antwoorden van de kandidaten.

In het cirkeldiagram is te zien dat meer dan helft, 54.8 procent, aangeeft dat gebarentaal een universele taal is. (bijlage 2)

Bij de stelling van vraag 5 “Gebarentaal is alleen voor dove mensen” geeft 96,8 procent aan dat dit niet waar is. (bijlage 3)

Vraag 6 “Welke gebaren ken jij zelf” geven 7 van de 31 kandidaten, 22.6 procent, aan een paar gebaren van gebarentaal te kennen. Andere kandidaten kennen alleen gebaren die universeel worden gebruikt door horende en sprekende mensen zoals duimpje omhoog en omlaag. (bijlage 4)

In vraag 7 gaven 11 kandidaten, 35.5 procent, aan iemand te kennen die gebarentaal kan. In de grafiek is te zien dat het vaakst voorkomt dat de persoon die zij kennen die gebarentaal kan slechthorend is. (bijlage 5) Van deze 11 kandidaten geven 4 kandidaten, 12.9 procent, aan iemand te kennen die gebarentaal kan om een andere reden dan slechthorend, doof of stom. (bijlage 6)

74 procent van de kandidaten is momenteel niet bezig om een taal te leren. (bijlage 7) Daarentegen is de andere 26 procent wel bezig om een taal te leren waarvan ze allemaal met verschillende talen bezig zijn inclusief gebarentaal. (bijlage 8)

25 procent van de kandidaten beheerst 3 talen namelijk Engels, Nederlands en Fries. 20 procent van de kandidaten beheerst naast Nederlands en Engels ook nog Duits. 6 procent beheerst naast Engels en Nederlands een andere taal zoals Arabisch of Spaans. (bijlage 9 en 10)

Het antwoord op vraag 10, “Kun je vertellen waarom je het wel of niet interessant vindt om talen te leren? Als je het niet interessant vindt kun je vraag 11 overslaan.”, laat zien dat 71 procent geïnteresseerd is om nieuwe talen te leren. Dit onder andere om met anderen te kunnen communiceren, omdat ze talen interessant vinden of voor mogelijkheden qua banenmarkt. De overige 29 procent is niet geïnteresseerd in een taal leren omdat het bijvoorbeeld te veel moeite kost, lastig is of omdat ze het niet interessant vinden. (bijlage 11)

Van de 21 geïnteresseerden in talen zijn er 14 kandidaten, 45.2 procent, ook geïnteresseerd in gebarentaal. Meeste kandidaten geven hierbij als toelichting dat zij het leren van gebarentaal aantrekkelijk vinden om hierdoor beter met een specifieke groep van mensen te kunnen communiceren. De overige 7 kandidaten, de 22.6 procent die wel geïnteresseerd zijn in taal maar niet in gebarentaal, geven redenen zoals hier geen toepassing voor te hebben omdat zij geen andere mensen kennen die gebarentaal beheersen. (bijlage 12)

Op de vraag “Wat vind je ervan dat niet bij elke belangrijke persconferentie een doventolk aanwezig is?” geeft 80 procent van de kandidaten aan het onder andere “Slecht”, “Onhandig” en “Discriminerend” te vinden. (bijlage 13) Als redenatie wordt meerdere keren gegeven dat het voor doven nodig is om op de hoogte te zijn van wat er gebeurt. De overige 20 procent geeft aan het niet als probleem te zien omdat er wel ondertiteling aanwezig is of geeft aan er zelf geen last van te hebben.

Vraag 13, “Denk je dat het in het algemeen bevorderend voor de communicatie zou zijn als meer mensen (inclusief horende en sprekende) gebarentaal zouden kunnen?” geeft 51,6 procent aan te denken dat het bevorderend voor de communicatie zou kunnen zijn (bijlage 14). 16.1 procent geeft geen duidelijk antwoord aan zoals “Weet ik niet”, “Lastig om te zeggen” of “Meer tolken wel belangrijk maar niet meer mensen die dit zouden kunnen”. De rest, 32.2 procent, duidt in hun antwoorden aan niet een bevordering in communicatie te voorzien.

Op vraag 14 geeft een meerderheid van de kandidaten, 54.8 procent, aan dat er meer mogelijkheden voor het leren van gebarentaal aangeboden zouden moeten worden. De meeste geven hierbij als toelichting “Als keuzevak”, “Als optionele cursus” of “vanaf de basisschool moet beginnen”. 25.8 procent van de kandidaten geeft een onduidelijk antwoord zoals “Ik heb mij hier niet in verdiept” of “Ik durf hier geen antwoord op te geven om het feit dat ik mijzelf niet verdiept hebt of er al voldoende of juist onvoldoende educatie mogelijkheden zijn”. De rest, 19.4 procent, laat uit antwoorden blijken niet meer mogelijkheden voor educatie te willen zien omdat ze het bijvoorbeeld “prima” vinden of omdat zij vinden dat de onderwijsinstellingen al een goede regeling hebben omtrent beperkingen. (bijlage 15)

Op de vraag “Wanneer vind je dat dit gegeven moet worden” wordt er verwijst naar de vorige vraag. De optie die bij deze vraag de meeste stemmen krijgt is bij grote meerderheid “Middelbare school” (bijlage 16). Hiernaast zijn er ook 3 kandidaten, 9.7 procent, die het voorstel geven om een cursus of extra vak als optie te geven (bijlage 17) en dit optioneel te houden. Voor de rest zijn de keuzes evenredig verdeeld echter krijgt het antwoord “Peuterschool” de minste stemmen.

5. De conclusie van de enquête

5.1. Korte conclusies

Alle kandidaten hebben een goed idee van wat gebarentaal inhoudt en een klein gedeelte van deze groep kan al een paar gebaren. Een even klein gedeelte, 22 procent, kent iemand anders die gebaren kan doordat hij of zij doof is, slechthorend is of om een andere reden.

Het grote gedeelte van de groep geeft aan interesse te hebben om een nieuwe taal te leren, 71 procent. Hiervan hebben meer dan de helft interesse in het leren van gebarentaal met als voornaamste reden om te communiceren met een specifieke groep.

80 Procent van de kandidaten geeft aan het belang van gebarentaal door middel van een tolk bij een persconferentie in te zien. Zij geven aan het “discriminerend” en “slecht” te vinden dat bij een persconferentie niet altijd een doventolk aanwezig kan zijn.

Meer dan de helft van de groep geeft aan een mogelijke bevordering in te zien als meer mensen gebarentaal zouden leren. Deze mensen geven ook aan dat er meer mogelijkheden, om gebarentaal te moeten leren, zouden moeten komen. Het merendeel geeft aan dat de middelbare school de beste plek zou zijn om hier een cursus of keuzevak te geven.

5.2. Antwoord op de vraag “Zijn studenten van het NHL Stenden geïnteresseerd in gebarentaal?”

Zoals eerder in de Inleiding, is genoemd is het probleem dat in verhouding tot het aantal mensen met een gehoorbeperking er weinig horende mensen in Nederland de Nederlandse gebarentaal beheersen. Dit vormt een dagelijks probleem voor mensen die afhankelijk zijn van een doventolk, ondertiteling op tv of spraakafzien.

Een oplossing zou kunnen zijn dat meer horende mensen een basis van gebarentaal leren om het voor mensen met een gehoorbeperking in het dagelijkse leven makkelijker te maken. De vraag die hierbij gesteld wordt is of mensen wel geïnteresseerd zijn in gebarentaal en met name bij dit onderzoek, of studenten geïnteresseerd zijn.

Het antwoord dat hierop gegeven kan worden is ja er zijn studenten geïnteresseerd in gebarentaal leren, echter is dit minder dan de helft van de kandidaten. Toch zou dit over een grote populatie op veel mensen uitkomen als 45% geïnteresseerd is om gebarentaal te leren.

5.3. Antwoord op de vraag “Wat is de waarde van Nederlandse gebarentaal bij studenten van het NHL Stenden?”

Een groter deel van de groep, 80 procent, geeft aan de waarde in te zien van gebarentaal voor mensen met een gehoorbeperking en tot een zekere hoogte mee te leven met de omstandigheden van deze mensen. Echter geeft ook meer dan de helft aan zelf geen waarde te geven aan gebarentaal en de interesse om dit te leren. Dit omdat zij het niet kunnen toevoegen in hun dagelijkse leven en er dus geen gebruik voor hebben. Dit concludeert dat studenten van het NHL Stenden wel de waarde voor mensen met een gehoorbeperking inzien maar voor het grotendeel zelf die waarde er niet aan hechten.

6. Discussie

Voor dit onderzoek is een enquête gehouden en is deze verspreid onder 40 studenten in een steekproef die representatief is voor de huidige populatie. Op basis hiervan kan gesteld worden dat bij een herhaling van dit onderzoek, de resultaten hetzelfde zouden zijn en dat daarmee de resultaten van dit onderzoek valide zijn.

Uit antwoorden op de vragen van de enquête resulteert het onderzoek dat een kleine minderheid geïnteresseerd is in het leren van gebarentaal. Dit resultaat is niet in overeenstemming met de verwachting dat studenten nauwelijks geïnteresseerd zijn. Echter blijkt dat bijna de helft wel interesse heeft voor het leren van gebarentaal.

Een mogelijke verklaring voor dit resultaat is dat veel studenten wel interesse hebben in gebarentaal maar de stap niet zetten om gebarentaal te leren. Hieruit wordt het idee gewekt dat studenten de interesse hiervoor ook niet hebben.

De betrouwbaarheid van de literatuuranalyse op basis van waarden en voordelen van gebarentaal zijn te verwijzen naar valide bronnen.

Via een statische berekening is het percentage van 95 procent betrouwbaarheid berekend voor de enquête. Om de herhaalbaarheid en bruikbaarheid te verhogen is de enquête anoniem en is het gebaseerd op vrijwillige invulling.

Het huidige onderzoek is een aanvulling op de bestaande literatuur over gebarentaal alleen nu specifiek over studenten. Online is een soortgelijk onderzoek nog niet gevonden echter alleen specifiek gericht op communicatie met artsen.

Het advies voor een vervolgonderzoek is om een soortgelijk onderzoek uit te voeren om te achterhalen waar de waarden voor gebarentaal vandaan komen en of studenten bereid zijn om zelf gebarentaal te leren.

6.1. Evaluatie

Over het algemeen ging de enquête goed, namelijk omdat er zelfs meer antwoorden werden verzameld dan verwacht. Echter hadden sommige vragen beter verwoord kunnen worden. Namelijk na feedback te krijgen was de stelling “Gebarentaal is alleen voor dove mensen” niet duidelijk genoeg geformuleerd voor de 3,2 % die hier als antwoord “Waar” in had gevuld. Deze kandidaat gaf namelijk aan wel te begrijpen dat gebarentaal ook voor en door andere mensen gebruikt kan worden. Deze vraag had beter een meerkeuzevraag kunnen zijn zoals “Wie gebruiken gebarentaal?” met antwoordmogelijkheden zoals “Dove mensen” en “Stomme mensen”.

Ook was het wellicht beter geweest om dieper in te gaan op de vraag “Wat is de waarde van gebarentaal voor jou als student?”. Deze vraag is namelijk via een omweg indirect gesteld maar hierdoor is geen direct antwoord ontstaan. Het was mogelijk beter geweest om meerdere vragen met betrekking tot empathie voor mensen die afhankelijk zijn van gebarentaal te stellen.

6.2. Methodologische verantwoording

Achteraf bleek dat de steekproefgrootte groot genoeg was om een conclusie over te trekken. De validiteit van de meetinstrumenten had specifieker gekund omdat in het onderzoek gebruik is gemaakt van open vragen waarna deze handmatig zijn bekeken. De gemeten resultaten door de enquête zijn erg wenselijk en hebben een beter perspectief op het onderwerp gegeven.

De gegeven antwoorden waren over het algemeen erg wenselijk, ondanks sommige onbruikbare antwoorden. Sommige gegeven antwoorden waren te vaag om een goede conclusie uit te kunnen trekken. Met de verkregen resultaten kan een antwoord gegeven worden op de onderzoeksvraag echter zou meer onderzoek kunnen leiden tot een concreter antwoord.

7. Bibliografie

- (2019). Opgehaald van Dovenschap: <https://www.dovenschap.nl>
- Crashborn, O. (2019, Oktober 9). *YouTube (interview)*. Opgehaald van Onno Crasborn: “Heel Nederland zou gebarentaal moeten leren”: <https://www.youtube.com/watch?v=IKS7RjRGUB8>
- Eco, L. v. (2019, Maart 25). *Geen gebarentolk na aanslag Utrecht: 'Ik voelde me tweederangsburger'*. Opgehaald van NOS: <https://nos.nl/artikel/2277528-geen-gebarentolk-na-aanslag-utrecht-ik-voelde-me-tweederangsburger.html>
- Eva. (2019). *Talen leren: hoe jonger hoe beter!* Opgehaald van Tolk- en Vertaalcentrum Nederland: <https://www.tvcn.nl/blogs/talen-leren-hoe-jonger-hoe-beter/>
- Jansen, M. (2012, December 7). *Variatie in gebarentaal*. Opgehaald van NEMO KENNISLINK: <https://www.nemokennislink.nl/publicaties/variatie-in-gebarentaal/>
- Keultjes, H. (2019, September 5). *Roep uit Kamer: tijd om gebarentaal te erkennen*. Opgehaald van AD: artikel van nieuws dat het erkent moet worden: 1. 6. <https://www.ad.nl/politiek/roep-uit-kamer-tijd-om-gebarentaal-te-erkennen~a5816fa4/?referrer=https://www.google.com/>
- Koenen, L. (2014, September 24). *Waarom doven niet 'toch gewoon kunnen lezen'*. Opgehaald van ouders: <https://www.ouders.nl/artikelen/waarom-doven-niet-toch-gewoon-kunnen-lezen>
- Koolhof, C. (2019). *Wat is NGT?* Opgehaald van Nederlands Gebarencentrum: <https://www.gebarencentrum.nl/projecten/projectarchief/wat-is-ngt/>
- Michelotti, I. (2009). Gebaren niet alleen goed voor doven. *Pedagogiek in de praktijk*, 8-11. *NHL Stenden Leeuwarden*. (2019). Opgehaald van Studiekeuze 123: <https://www.studiekeuze123.nl/instellingen/112-nhl-stenden-leeuwarden>
- Onbekend. (2001). *COMMUNICATIE MET PATIËNTEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING*. Opgehaald van CME-Online: <https://www.cme-online.nl/Communicatie-met-patiënten-met-een-verstandelijke-beperking>
- Peia Prawiro-Atmodjo, M. L. (2016). *Literatuurstudie naar de Leefsituatie van Vroegdove Volwassenen*. Dovenschap.
- Schermer, T. (2012, Maart 29). *Praten met gebaren*. Opgehaald van Nederlands gebarencentrum: <https://www.gebarencentrum.nl/media/17367/pragen-met-gebaren.pdf>
- Soffer, I. (2019, Maart 25). *Crisiscommunicatie blijft gissen voor doven en slechthorenden*. Opgehaald van Ieder(in): <https://iederin.nl/nieuws/18468/crisiscommunicatie-blijft-gissen-voor-doven-en-slechthorenden/>
- Swaen, B. (2016). *Scriptiesctructuur*. Opgehaald van Scribbr: <https://www.scribbr.nl/>

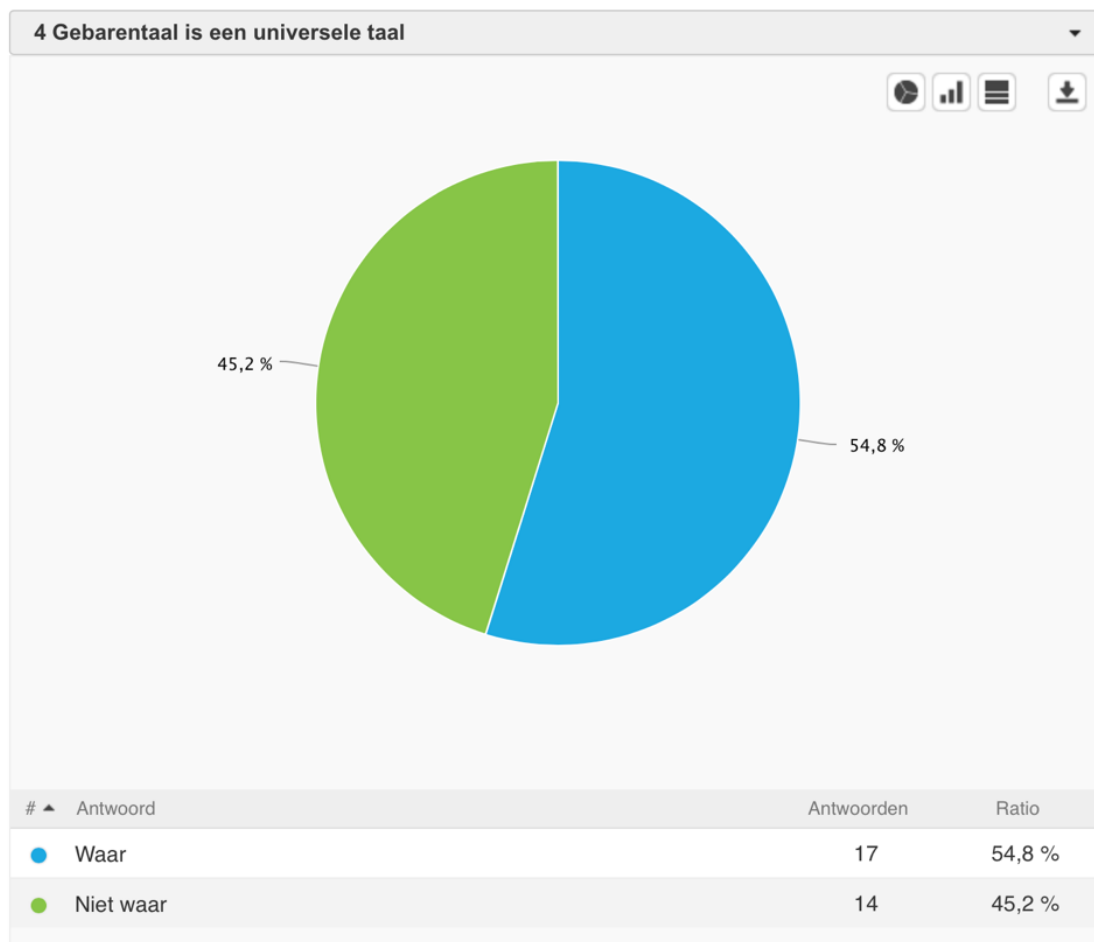
Bijlagen:

3 Zou je hieronder kunnen uitleggen wat gebarentaal volgens jou betekent.

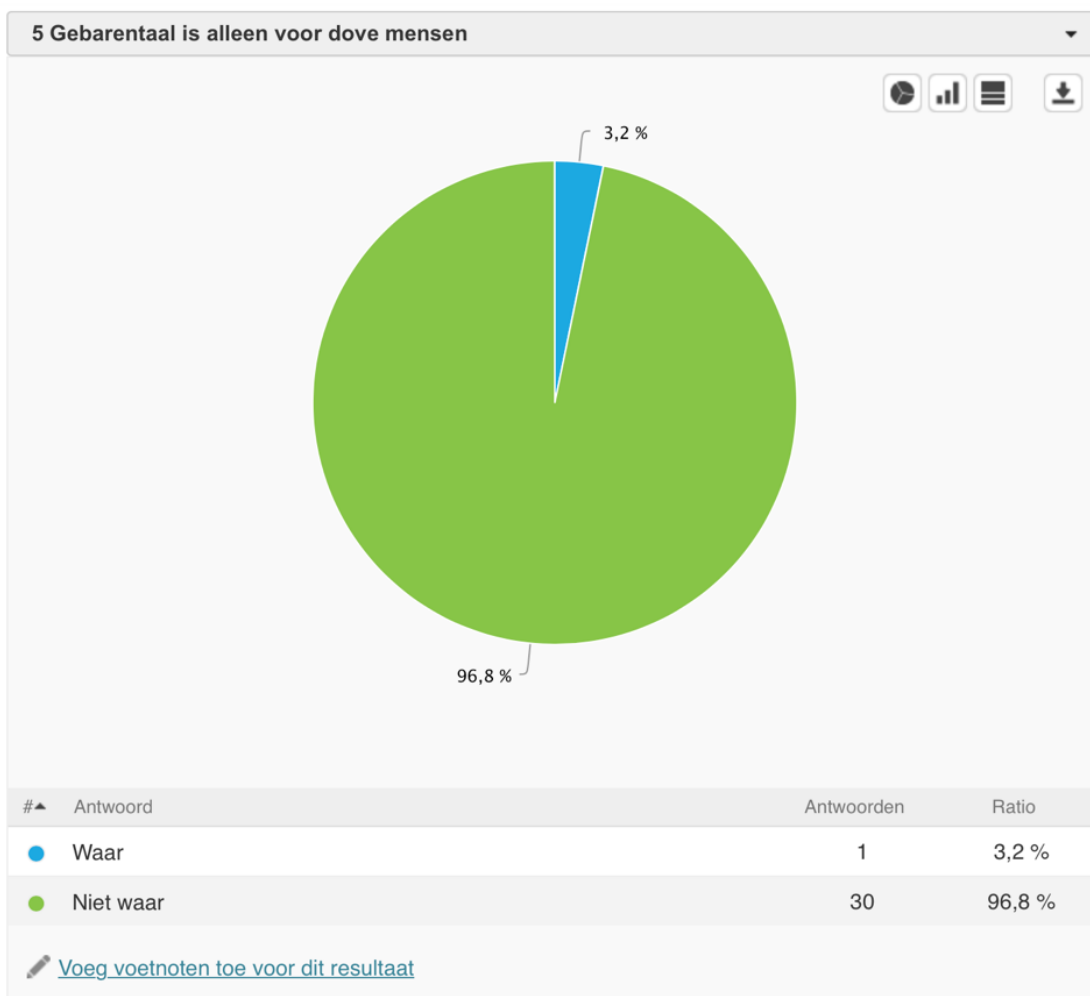
Een taal voor doven en slechthorende die bestaat uit gebaren met de handen	Met handen communiceren (2x)	Communiceren met handen en gezichtsuitdrukkingen	Het communiceren met mensen die slecht horend zijn
Gebarentaal houdt in communiceren met andere personen door verschillende gebaren met de handen uit te voeren (met weinig tot geen spraak).	Een taal die je spreekt met je handen (gebaren)	Het verstaanbaar maken van iemand die doof is of iemand die doof is iets duidelijk maken.	Taal tot expressie brengen door middel van handgebaren
Praten met gebaren	Communicatie door middel van handgebaren.	Manier van communiceren	Het uitdrukken van woorden en het formuleren van zinnen door middel van handen
Een taal waar mee dove/stomme mensen kunnen communiceren.	Communiceren zonder gebruik van verbale middelen	Een taal die wordt gesproken door doven en/of slechthorenden	het communiceren met slechthorenden doormiddel van taal die gebruikmaakt van handgebaren
Met gebaren je kunnen uitdrukken in taal.	Alles met gebaren en taal. Hoe mensen die doof / stom zijn praten. Maar ook gwn zwaaien naar iemand of hoe iemand staat.	Communiceren met behulp van handgebaren	Communiceren zonder gebruik te maken van spraak of geluiden, maar puur met mimiek en gebaren.
Praten met je handen	Ik gebruik het, slecht, om deels te communiceren met mijn CI dragende stiefbroertje	communicatie via handgebaren	Gebaren taal is naar mijn idee een vorm van non-verbale communicatie voor dove- en slechthorende mensen.
een communicatie manier/taal voor doven	Een taal waardoor mensen met gehoorbeschadiging of doofheid met anderen kunnen communiceren door middel van handgebaren!	Communiceren door middel van handgebaren	
Met je handen iets uitbeelden		Het communiceren met non-verbale communicatie en met je handen	
Het communiceren door middel van hand en arm gebaren.			

 [Voeg voetnoten toe voor dit resultaat](#)

Bijlage 1

Bijlage 2

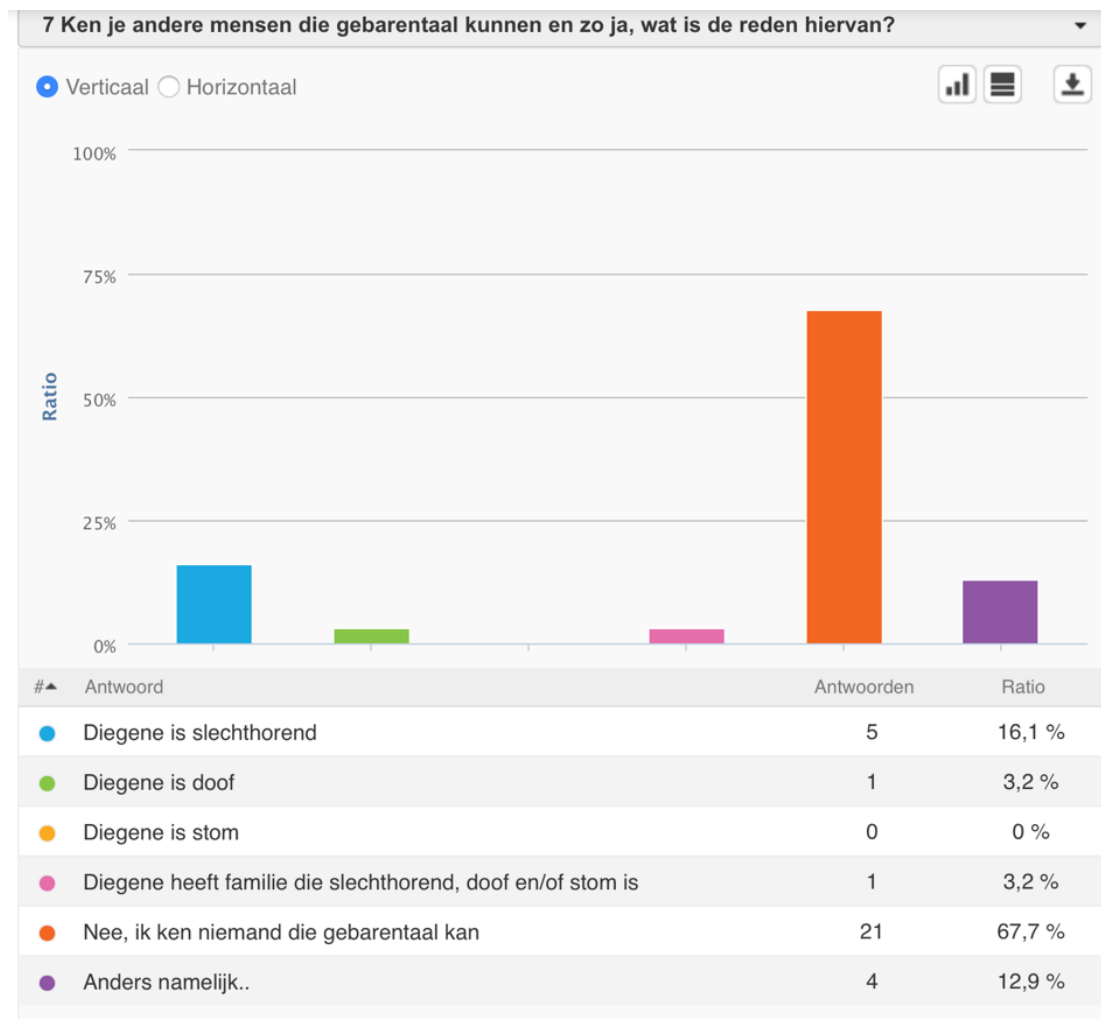
Bijlage 3

6 Welke gebaren ken jij zelf?

het gebaar voor dankje	Middelvinger	Duim omhoog/naar beneden	De losse letters
Ik, jij, hallo, doe!	Gezichtsuitdrukkingen	Geen.	Aanduiden hoe het gaat
Geen (6x)	De middelvinger	goed/beter gebaren	Nvt
O.a. zwaaien, wenken, ja/nee knikken.	-	Thumbs up, Thumbs down en enkele gebaren om mensen te laten weten dat ik hen minder leuk vind	Middelvinger, in meerdere talen
Stop	geen		Vrij veel
Geen :(twee dankje en flikker op	Zwaaien	Ik ken zelf geen gebaren. Dit heeft denk ik ook te maken met het feit dat ik in mijn directe omgeving geen dove- of slechthorende mensen heb.
Komkommer, augustus en hallo	Duimpje omhoog meer dan dat niet echt	Dorst, eten	

[Voeg voetnoten toe voor dit resultaat](#)

Bijlage 4

Bijlage 5

Anders namelijk..: ●

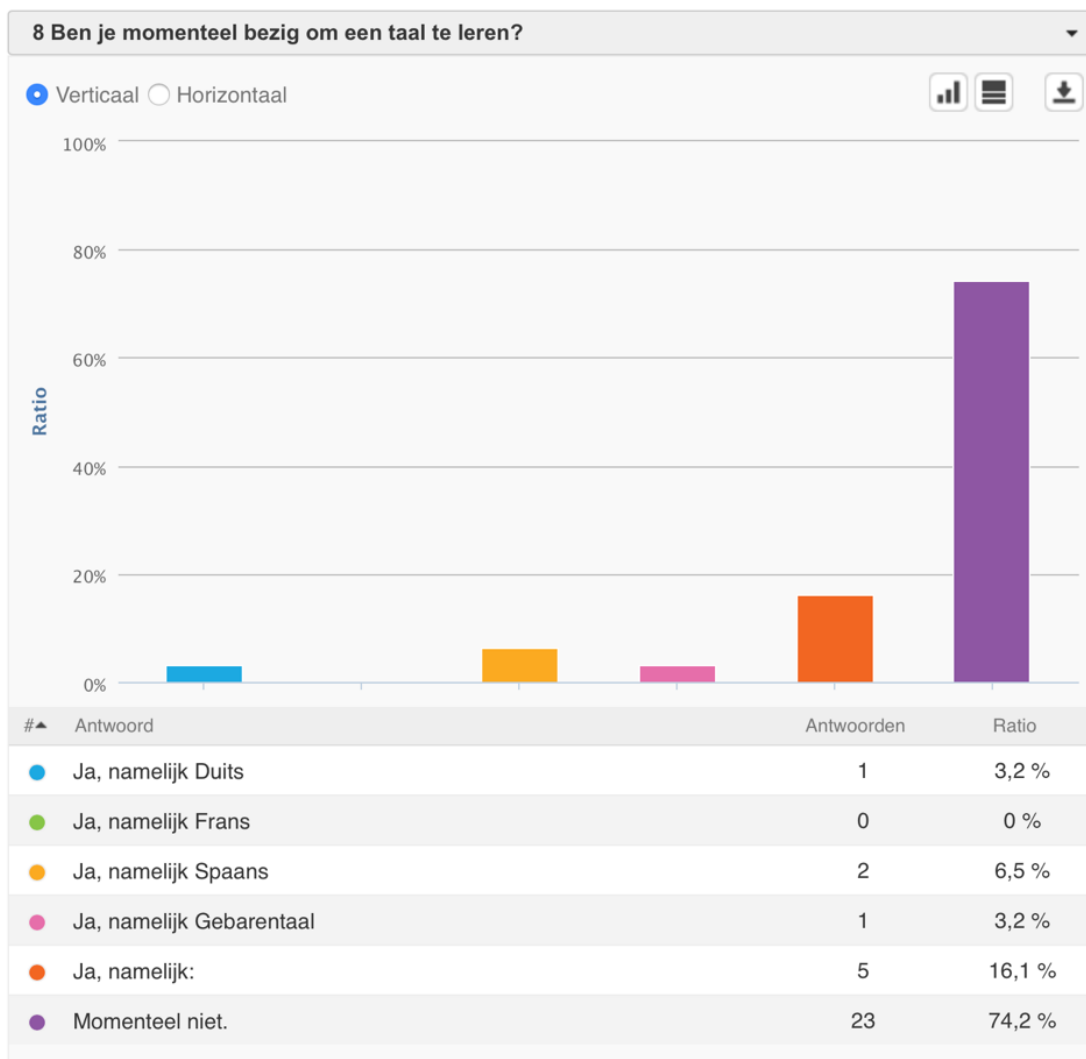
Het is mij opgevallen tijdens mijn studie in Trondheim, Noorwegen dat veel mensen daar gebarentaal kunnen.

Familie, mijn moeder is werkzaam bij o.a slechthorende cliënten

Zwak, hobby

Interesse

Bijlage 6

Bijlage 7

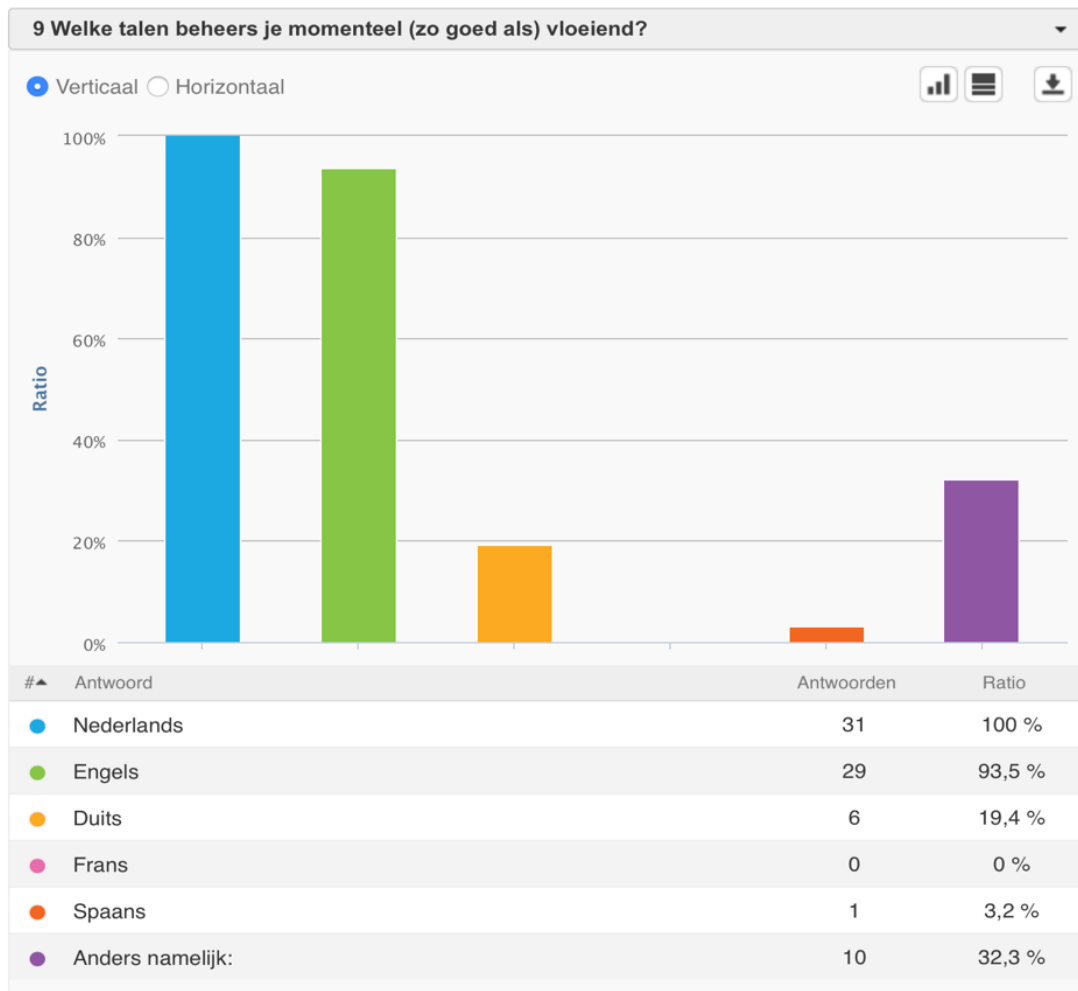
Ja, namelijk:: ●

Ga terug naar Vraag 4. Verander het antwoord.

Servisch Engels Zweeds

Pools

Bijlage 8

Bijlage 9

Anders namelijk: ●

C, Java, Haskell Arabisch Fries (6x) Frysk

fries

Bijlage 10

10 Kun je vertellen waarom je het wel of niet interessant vindt om talen te leren? Als je het niet interessant vindt kun je vraag 11 overslaan.

Kost erg veel moeite, ik vind het niet leuk

Leuk om je verstaanbaar te kunnen maken bij mensen van verschillende afkomsten

Niet interessant. Ik ken niemand die doof is, het heeft hierom geen nut om te leren.

Wel

Het langzamerhand begrijpen wat anderen zeggen in een taal, terwijl het eerst niet te begrijpen viel.

Niet mijn ding

Het Goede doel - België

Ja, communicatie lijkt me, ook wel leuk om te zien hoe talen op elkaar lijken

Omdat het handig is om te kunnen communiceren met internationale mensen

Ik vind talen niet interessant

Kan je vragen waar drank is

Zo kan je jezelf ook makkelijker verstaanbaar maken in andere landen, wat mogelijk ook een betere band bouwt met de plaatselijke bevolking.

Nvt

Engels en Nederlands zijn 2 talen waarvan ik vind dat je ze moet beheersen.

Talen zijn lastig dat vind ik niks

Omdat het een band met iemand kan scheppen. Als je talig bent, is het ook grappig om soms te horen hoe anderen taal verkeerd gebruiken.

Het lijkt me wel interessant om mensen te kunnen begrijpen die een andere taal spreken. Nadeel is alleen dat het veel tijd in neemt en vaak niet heel makkelijk is.

Het leren van een taal is in mijn mening reuze interessant het nadeel is dat ik er erg slecht in ben.

Internationaal verstaanbaar kunnen maken en kunnen communiceren

Je kan je op deze manier via meerdere talen uiten

Andere hobby's, te weinig tijd

De talen die ik nodig heb in mijn loopbaan spreek ik al.

Engels wel leuk en handig ivm met hobbies. Maar niet echt geïnteresseerd in andere talen op t moment.

elke nieuwe taal die je kunt spreken opend meer deuren om met andere bevolkingsgroepen te kunnen communiceren

Naast dat ik talen interessant vindt, ben ik erachter gekomen dat talen mij erg goed liggen. Bovendien, hoe meer talen je kent, hoe gemakkelijker het is om met anderen te kunnen communiceren.

Ik vind het wel interessant omdat je zo een kijkje krijgt in iemand anders zijn wereld

(Nieuwe) talen leren maken het makkelijker om te communiceren op bijv. Vakanties in het buitenland. Of bijvoorbeeld bij het kijken van niet Nederlandse/Engelse series.

Wel: kunnen communiceren met anderen. Het kunnen volgens van buitenlandse films.

Ik vind talen interessant vanwege de opbouw en de verschillen daarin tussen talen.

mij lijkt het intressant om dat het makelijker comuncieren is als ze geen engels kunnen of moeilijk vinden

Omdat het leuk is om mensen te verstaan, alleen het leerproces is lang en dat is minder interessant

Bijlage 11

11 Lijkt het je ook interessant om gebarentaal te leren? Kun je uitleggen waarom?

Nee, het is me teveel moeite, er zijn toch amper mensen die gebarentaal kunnen

Niet echt

Ja, het zou mij een mogelijkheid bieden om met een specifiek groep mensen te communiceren.

Nee niet echt

Ja, maar alleen als ik er een toepassing voor heb.

Ben ik mee bezig

Opzich wel, mocht het ooit nodig zijn om wat voor reden dan ook is het heel handig als je het kan.

Nee (3x)

Het lijkt mij handig om te kunnen wanneer iemand in je directe omgeving alleen gebarentaal kan verstaan.

null (6x)

Ja. Naast dat je dan ook met o.a. doven kunt communiceren, is het ook handig om als een ander het ook kan met deze in een situatie waarin je elkaar niet kan verstaan toch te kunnen communiceren.

ja, want dan doe je/ik die groep die redelijk groot is. een plezier en kun je makelijker met ze comuncieren.

Ja en nee, het lijkt me leuk om dan ook met dove of slechthorende mensen te praten zodat zij zich ook meer betrokken voelen. Maar het is erg lastig en duurt lang

Om dit moment niet, omdat er niemand in mijn omgeving is waarmee ik via gebarentaal zou kunnen communiceren. Wanneer dit wel het geval gaat zijn, ben ik wel geïnteresseerd om dit te leren

Ja het lijkt mij zeker intressant om te kunnen communiceren met mensen met wie dat anders niet mogelijk/moeilijk zou zijn

nee, ik ga niet om met dove mensen

Ja aan de ene kant wel, is wel handig als je een keer in een bepaalde situatie komt waarin je het nodig zou kunnen hebben. Aan de andere kant ben ik bang dat het te veel tijd zou gaan kosten om het te leren.

Ja best wel omdat je dan ook met die mensen kan praten doe alleen dat spreken

Nee, ik ken niemand in mijn omgeving waarop ik dit toe zou kunnen passen

Nee, heb het niet nodig

-

Nee, er zijn genoeg andere talen die mij leuker lijken om te leren. Bovendien ken ik niemand waarmee ik gebarentaal zou kunnen 'spreken'.

Jaa, dan is het makkelijker communiceren met mensen

Elke taal zal je ergens in je leven ten goede doen, dit zal dan ook zeker opgaan voor gebarentaal. Het lijkt mij dan ook erg mooi om te kunnen communiceren met mensen die niet mondiaal kunnen communiceren

Bijlage 12

12 Wat vind je ervan dat er niet bij elke belangrijke persconferentie een doventolk aanwezig is? ▾

Sommige doven kunnen slecht liplezen en gebruiken bijna alleen maar gebarentaal, ik vind het dus wel belangrijk als er bij belangrijke persconferenties een doventolk aanwezig is

Vervelend, vooral voor mensen zoals Caroline die dus helemaal niks meekrijgen door een doofheid o.i.d.

Jammer, ook mensen zonder gehoor is het wel goed om op de hoogte te zijn

Onhandig

Slecht, maar niet onbegrijpelijk

ik weet de reden niet waarom er geen doventolk aanwezig is, maar ik vind het een goed idee om er wel een aanwezig te hebben

Ik vind het slecht dat er niet bij elke persconferentie een doventolk aanwezig is. Dit maakt het namelijk erg lastig voor mensen die slechthorend zijn om het nieuws te kunnen volgen, terwijl nieuws voor iedereen belangrijk is.

Slecht

Nooit echt over nagedacht, eigenlijk best jammer dat de mensen die de Nederlandse taal niet verstaan het zo niet kunnen volgen

Het is niet belangrijk voor mij.

Geen goede situatie, moet anders.

Gemiste kans

Ik denk dat het zeker wel nodig is in het geval er informatie gedeeld wordt die belangrijk is om jezelf/anderen niet in gevaar te brengen.

Niet nodig als er maar ondertiteling is

Hoeft van mij niet, maar kan me voorstellen dat het voor doven handig is.

Eigenlijk best slecht

Vervelend voor de mensen die het nodig hebben

Ik vind dat wanneer er mensen last van hebben en dit aangeven, er ook wat aan gedaan moet worden. Hoeveel moeite kost het om een doventolk in beeld te brengen? Dit zou misschien wel weer extra kosten opleveren maar bijvoorbeeld ondertiteling hebben ze tegenwoordig zo geregeld.

Prima, ik heb er geen last van en het maakt het meer toegankelijk voor mensen die het nodig hebben

Ja wel slecht eigenlijk. Nooit over nagedacht.

Jammer. Anderzijds heb ik (zonder de video te bekijken) het idee dat een persconferentie alleen door pers bijgewoont wordt.

sneu voor de mensen die daar door niet weten wat ze moeten doen in gevallen van gevaar of nood

Discriminerend, maar het is niet anders

Ik vind wel dat het nodig is omdat ze anders veel missen

Indien er ondertiteling aanwezig is, lijkt het mij geen probleem.

Dit vind ik zeker nodig, iedereen zou zoiets moeten kunnen volgen

Hoeft geen probleem te zijn, als er de mogelijkheid tot ondertiteling is.

voor diegenen die daar aanwezig zijn zouden er eigenlijk wel tolken aanwezig moeten zijn. Maar voordiegene die thuis dat op de tv volgen kunnen dan toch teletekst ondertiteling gebruiken?

Hangt van de ernst af, anders moet ondertiteling ook achteraf kunnen

Als de mogelijkheid er is om een doventolk in te zetten vind ik dat dat wel moet gebeuren bij belangrijke persconferenties.

In zekere zin discriminerend.

Bijlage 13

13 Denk je dat het in het algemeen bevorderend voor de communicatie zou zijn als meer mensen (inclusief horende en sprekende) gebarentaal zouden kunnen?

Nee (5x)

Ja zeker!

Lastig om te zeggen.

Dat moet iedereen voor zichzelf beslissen.

Ja, maar niet iedereen zit daar op te wachten.

ik denk dat het aantal dove/slechthorende mensen te laag is om dit te bevorderen

Jaa

Niet echt, het zou leuk zijn maar het is niet altijd nodig

Ja (5x)

Gebarentaal zou handig voor horende mensen zijn wanneer er in een ruimte waar het stil hoort te zijn of van grote afstanden gecommuniceerd moet worden.

Meer tolken wel belangrijk maar niet meer mensen die dit zouden kunnen

Niet echt. Voor doven natuurlijk heel veel, maar in het algemeen als het niet nodig is om gebarentaal te gebruiken zou het op dat moment ook niet gebruikt worden.

Behalve dat het leuk is hoor op feestjes zie ik (nu) het nut niet in van gebarentaal aangezien niemand in mijn persoonlijke omgeving niet 'normaal' Nederlands verstaat

Jazeker.

Mogelijk

Ja, maar gebarentaal is niet in elk land hetzelfde, ik weet dat iemand die NGT kan, zich in amerika niet kan redden. Dus ik zie het nut er niet van in om horenden gebarentaal te leren

Ja, maar niet heel veel mensen zijn doof of slechthorend

Weet ik niet.

Niet bepaald, aangezien dove of stomme mensen meer de uitzondering dan de norm is.

Ja daar ben ik het volledig mee eens

Ja, maar ik denk dat die bevordering niet significant zal zijn.

ja

Ja, dat denk ik wel. Maar dan zou iedereen daar vanaf de basisschool al mee bezig moeten gaan.

Bijlage 14

14 Vind je dat er meer mogelijkheden voor de educatie van gebarentaal moet worden gegeven en op welke manier zou jij dit voor ogen zien? Zo niet kan je de laatste vraag overslaan.

Ja, misschien als keuzevak

De bekendste en belangrijkste gebaren de leerlingen aanleren.

Je moet nu actief zoeken, maar dat betekent ook dat je het dan daadwerkelijk nodig gaat hebben. Wie het wilt of nodig vindt, kan het toch wel vinden.

Ja, ik denk dat het aanbieden op de middelbareschool als vak een begin is. Bijvoorbeeld in plaats van een taal als Duits of Frans.

ik weet niet welke mogelijkheden er op dit moment zijn en kan hier geen uitspraak over doen

Jaa bijvoorbeeld een keuze vak/minor

Het moet optioneel zijn wanneer het wel aangeboden wordt. Ik denk dat wanneer er geen keuze is mensen het niet leuk vinden

Ik durf hier geen antwoord op te geven om het feit dat ik mijzelf niet verdiept hebt of er al voldoende of juist onvoldoende educatie mogelijkheden zijn

Ja

Het lijkt mij geweldig als mensen die er daadwerkelijk baad bij hebben de mogelijkheid krijgen om gebarentaal te leren. Dit zou kunnen door cursussen die op centrale plaatsen gegeven worden of door een online medium (bijvoorbeeld een app en/of website)

Een optioneel cursus op het middelbare of hogere school.

Ja als vrijwillig vak

Ik weet te weinig van het onderwerp om een zinvolle mening te kunnen geven.

ja, ik denk dat de drempel lager moet zijn. deze kan denk ik lager zijn als je het gewoon thuis zou kunnen leren. door een online cursus en/of videos

Ik vind dat onderwijsinstellingen al een goede regeling hebben omtrent beperkingen, dus ik vind het zo wel prima

Geen idee, ik heb mij hier niet in verdiept

Als extra vak tijdens een opleiding

Ik weet niet wat voor mogelijkheden er nu bestaan, dus geen mening.

Mogelijk, op vrijwillige basis/interesse.

Het moet een keuze blijven, voor de mensen die het leuk vinden om te leren.

Het aanbieden zou goed zijn

Kan in het middelbaar onderwijs (of evt lager onderwijs) gegeven worden.

Het zou ergens wel goed zijn om een basis op school te leren, maar aan de andere kant zal maar een klein groepje mensen het gaan gebruiken. De rest vergeet het dan al snel weer. Dan kan die tijd waarschijnlijk beter ergens anders voor gebruikt worden.

Ik vind wel dat Je er voor kan kiezen om die ga gaan leren op school

Ja, door het bijvoorbeeld op middelbare scholen mee te geven. Eventueel op hogere onderwijs instellingen als keuzevak.

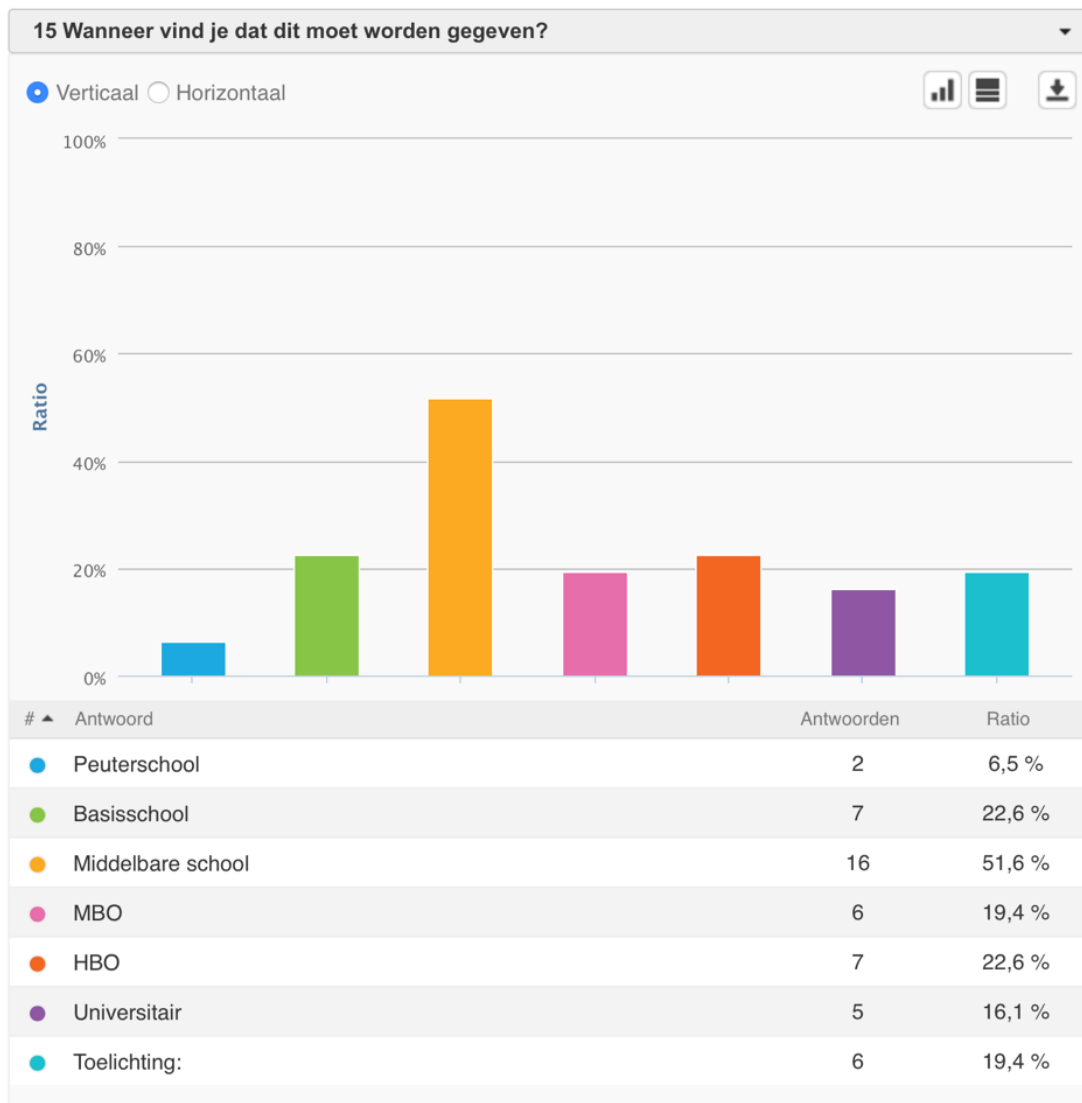
Nee (2x)

Geen idee

Nee. Ik denk dat het op het moment prima is. Misschien is het wel handig voor bakkers en slagers etc. om het te leren. Maar voor de rest niet echt.

Kan, misschien als een extra taal op de middelbare school

Ja, zoals ik hiervoor ook al beschreef; ik vind dat als het doel is om meer mensen gebarentaal te leren, dat je daarmee vanaf de basisschool moet beginnen. Omdat het schijnt dat hoe jonger je bent hoe beter jij andere talen opneemt. Bovendien heb je op de basisschool nog geen last van tentamenstress etcetera, dus kan je beter die tijd benutten.

Bijlage 16

Toelichting:: ●

Als kinderen er zo jong mee beginnen pakken ze het heel snel op, voor de middelbare school hebben ze ook minder gelegenheid om het 'stom' te vinden.

of gewoon zelf de keuze maken en thuis vanaf de bank

Als extra keuze vak/cursus

Een Cursus ofs.

Alle

Optioneel

Bijlage 17